

10 nippi, et sind tööampsule valitaks

Kristjan Vanaselja

*Tööd ei karda me, juhhei, ametid on kõigil meil
Seame sammud ühte ritta, hakkame kõik homme pihta.
Tervitan sind jälle töö, kes ei tööta, see ei söö
Ülemustelt saame kiita, hõissassaa!*

Kuldne Trio salvestas oma kuulsa „Kes ei tööta, see ei söö!“ laulu ajal, mil tööampsudest veel keegi kuulnudki polnud. Või, noh, omal eelajaloolisel moel olid tööampsud olemas ka toona. Neid nimetati *haltuuradeks* ja see tähendas tööd, mida inimene tegi väljaspool ametlikku tööaega. Lisaks maksti haltuurade eest mustalt.

Kaasaegne tööamps on midagi hoopis muud. Ja pole mingi ime, et inimesed aina enam tööampsude suunas vaatavad.

Kindlaid töökohti pole olemas ja isegi peaminister võib 24 tunniga sule sappa saada – kaitstud pole keegi! Elatis tahab aga teenimist ja tööampsudest on saanud vaata et eraldi majandusharu. Inglise keeles öeldakse selle kohta *gig economy* ja kui ennustaja käest küsida, milline näeb välja Eesti majandus kümne aasta pärast, ütleb ta midagi sellist: „Inimesed teevad valdavalt tööampse!”

GoWorkaBit on Eesti suurim tööampsude vahendaja. Meiega liitub igal nädalal umbes 500 uut inimest, kes tööd otsivad. Lugesid õigesti: igal nädalal u 500 töötajat, kes mõistavad, millises suunas moodne tööelu liigub.

Kui palju on GoWorkaBiti süsteemis aga tööpse ehk töid, millele saab kandideerida? See number kõigub nädalast nädalasse ning jääb 500 ja 1000 vahele. Mõnikord rohkem, mõnikord vähem.

„Tore!” võib nüüd tööampsaja hüüatada. „500 miinus 500 on null ehk iga GoWorkaBiti kasutaja leiab endale kindlasti töö!”

Oleks see vaid nii! Asi selles, et lisaks igal nädalal meiega liituvale 500 inimesel on GoWorkaBiti süsteemis ka kõik varasemad kasutajad, kellest mitukümmend tuhat ka igapäevaselt tööampsudele kandideerib.

Midagi pole teha, reaalsus on veidi karmim kui pealtnäha süütud numbrid. Kõigile tööd ei jätku.

Igal nädalal liitub
GoWorkaBitiga

500

uut inimest, kes
tööd otsivad

10
NIPPI

Et tulemuslikult kandideerida ja kiiremini valituks osutada, tuleb vaeva näha. Tegelikult on „vaev” vale sõna, pigem peab tööampsule kandideerija olema „sihikindel” ja „teadlik”. Sihikindlust peab sul endal olema, teadlikuks saad aga meie abiga. Nüüd ja kohe.

Et GoWorkaBiti süsteemis ihaldusväärsemaks kandidaadiks muutuda, tuleb rakendada kümnet väga lihtsat nippi.

Kõige raskem on algus

Kes on kunagi järvekaldal õnge leotanud, teab hästi: kui esimene kala näkkab, näkkab ka teine ja kolmas, lihtsalt seda esimest tuleb teinekord tundide kaupa oodata.

Tööampsudega on sarnane lugu. Inimene, kes pole veel GoWorkaBiti kaudu tööle pääsenud, peab statistiliselt umbes **8–10 korda kandideerima, enne kui esimene tööamps näkkab**. Pärast esimese eduka töö äratagemist muutub asi kolm korda lihtsamaks – tööampsule valituks osutumiseks tuleb kandideerida keskmiselt **3 korda**. Miks?

Eks ikka seetõttu, et varasema tööampsu eest saadud **positiivne tagasiside** mõjub julgustavalt ka järgmisele tööandjale. Iga tööandja annab sinu tehtud tööle hinnangu ja ka teised ettevõtted, kes GoWorkaBiti kaudu inimesi otsivad, näevad seda hinnangut. „Tühja“ kandideerimisajalooga töötaja puhul ei saa aga kunagi 100% kindel olla, kui head tööd ta teeb.

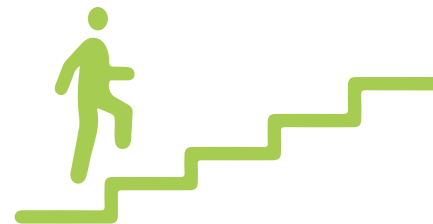
Ansambli Queen kirarrimängija Brian May uurinud noorena ühe tegijama muusiku käest, kuidas plaadilepingut saada.

„Sa pead mängima Marquee Clubis,“ vastas tegijam muusik.

„Kuidas ma Marquee Clubi mängima pääsen?“ küsis May.

„Sul peab olema plaadileping.“

Nokk kinni, saba lahti. Ometi sai Queen plaadilepingu ja saad sina ka oma esimese tööampsu!

Sirvi iga päev uusi pakkumisi

Oled ehk Londoni metrooga kunagi sõitnud ja märganud tänavamuusikuid, kes perroonidel kitarri või mõnd muud instrumenti mängivad? Londoni tänavamuusikute tase on erakordselt kõrge ja Eesti superstaarisaates jõuaksid pea kõik väga kaugele.

Kui aga arvad, et igaüks võib Londoni metros laulu lahti lüüa, siis eksid! Tänavamuusikud töötavad rangelt reguleeritud süsteemi alusel: nad peavad esmalt hindamiskomisjoni ees laulma ning seejärel igal hommikul administraatorile helistama, kes tänavamuusikule perrooni numbri ütleb, kus too sel päeval laulda tohib. Perroonid on aga erinevad: mõnel liigub rohkem ja mõnel vähem rahvast. Kes esimesena administraatori jutule pääseb, sel on lootust parim mängukoht saada. Kes aga poole päevani passib, sel tuleb kehvema esinemispaigaga leppida.

GoWorkaBitis on natuke sama loogika. Alusta kohe hommikul pakkumiste sirvimisega ning kui midagi meelepärast silma jääb, **kandideeri kohe**. Isegi kui sind välja ei valita, on statistika ikkagi sinu poolel.

Tööampsu on palju lihtsam saada, kui näiteks loteriiga võita, ometi pead sa ka loteriiga võitmiseks pileti ostma, ilma ei saa kuidagi. Tööampsuga on natuke samamoodi: **et tööle pääseda, tuleb kandideerida!** Kandideeri julgesti ja oled tööle valituks osutumisele sammukese lähemal.

Jälgi „töenäosust tööle saada“

Oled sa kunagi Booking.com-is ööbimist otsinud? Leiad sobiva hotelli, asukoht on imeline, tuba näeb piltidel kena välja ja hind on ülisoodne! Tore, eks ole? Miks ta siis tore ei ole! Ent kohe teatab Booking.com: selliseid tube on sellise hinnaga veel ainult üks ja kui sa kohe ära ei broneeri, jääd ilma. Sa otsustadki toa igaks juhuks kohe kinni panna, maksad raha ära ega jää ootama, millal unelmate hotell välja müüakse. Lähed siiski järgmisel päeval Booking.com-lehele ja märkad, et see tuba, mida „veel ainult üks alles oli“, on jätkuvalt saadaval. Nii ta on: Booking.com meelitab kliente ebaausate võtetega tube broneerima ja on selle eest karistadagi saanud. Pole seega mingi ime, kui sa taoliste nippide suhtes skeptiliseks oled muutunud.

Samas pole kõik ettevõtted kiire müügi peal väljas. Mõnikord võib sarnastest vihjetest ka abi olla. GoWorkaBitis on tööampsude juures märged, mis annab teada, kui suureks me ühele või teisele tööampsule valituks osutumist hindame. Selle märke nimi on „töenäosus tööle saada“ ja olenevalt ampsust on töenäosus kas **madal, keskmine, kõrge või väga kõrge**.

Erinevalt Booking.com-ist võime aga pea panti panna, et selle märke sisu vastab ka tegelikkusele. Kui „töenäosus tööle saada“ on „keskmine“ või „madal“, siis on sellele tööampsule juba **päris palju kandidaate**.

Sul on mõistlik – eriti alustava tööampsajana – „kõrge“ ja „väga kõrge“ tööle pääsemise töenäosusega ampsudele kandideerida. Isegi kui need mingil põhjusel ülearu atraktiivsed ei tundu: kõige olulisem on esimene amps ära teha, valima võid edaspidi hakata.

Sa pole ainus, kes tööampsule kandideerib

Arvuti ees istudes võib tekkida tunne, et maailmas ongi ainult üks inimene ja see oled sina. Tegelikkus on jahmatavalt teistsugune: lisaks sulle toimetab maailmas veel ligi 8 miljardit inimest. Päris kõik 8 miljardit ühele ja samale tööle ei kandideeri, kuid oluline on aru saada, et sa pole ainus, kes just *sulle* sobivat tööampsu ihaldab. Sa konkureerid kümnete inimestega ning valituks osutumiseks tuleb sul mõjuda kõige paremana.

Kuidas seda teha?

Sul ei pea ilmtingimata varasemat töökogemust olema, kuigi see tuleb enamasti kasuks. Ometi piisab tihti ka sellest, kui kirjeldad motivatsioonikirjas kasvõi 3–4 lausega, **miks sa seda tööd teha tahad**. Ja kuidas sinu panus ettevõtte elu õnnelikumaks muudab.

See on väga oluline punkt: edukas motivatsioonikiri sisaldab **kindlasti** selgitust, **miks ettevõtte õigesti teeb, kui just sinu välja valib**. „Tahan end proovile panna“ ja „miks mitte seda tööd teha“ on levinud, ent haruharva toimivad põhjendused.

Süvene tööampsu pakkuva firma filosoofiasse ning kirjelda motivatsioonikirjas, kuidas sinu elufilosoofia nende omaga hästi kokku läheb. Või ole kuidagi muud moodi loominguiline. Näita, et lisaks oskustele (või nende puudumisest hoolimata) on sul mõtleval pea. Tihti ainuüksi sellest piisabki.

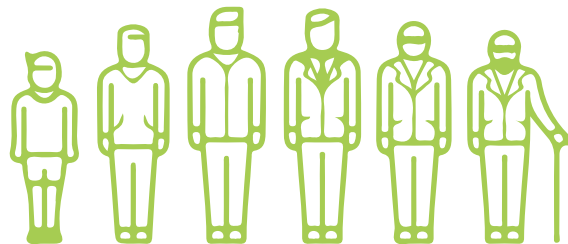
Ära karda oma vanust!

Kardad, et kõrge vanus tuleb sulle kahjuks? Et tööle võetakse ainult noori ning viiekümneseks saades võid rahulikult vikatimeest ootama jääda?

Sa ei kujuta ette...

GoWorkaBiti kogemuses on **eakamatel inimestel oluliselt suurem tõenäosus tööle pääseda**, kui sa just *cheerleader*'iks ei kandideeri. Noorus on ilus aeg, ent kui ettevõtja töötajaid otsib, eelistab ta elukogemust ning võimet oma peaga ratsionaalseid otsuseid teha.

See jutt ei tohiks noori muidugi ära ehmata. On terve hulk töid – näiteks füüsilisi –, kus noorus on suureks eeliseks. Kuid ettekujutus sellest, et vanemad inimesed tööturul konkurentsi pakkuda ei suuda, on üks suur müüt.

Foto

Me kõik saame Facebookis sõbrakutseid inimestelt, keda me tegelikult ei tunne. Selles sõbraks saamise mõte enamasti ju seisnebki: kohtud võõra inimesega, saad lähemalt tuttavaks, ja kui keemia klapib, leiad endale uue südamesõbra. Pahatihti on aga nii, et mõnel sõbraks pürgijal pole profiilipilti. Mida sa sellise inimesega teed? Lased oma küberkoju või ootad pigem hetkeni, mil ta oma väljanägemist enam ei varja?

Tööandjatega on sama asi. On küll ütlemine, et raamatu sisu üle ei saa kaanepildi põhjal otsustada, kuid sa ei ole paraku raamat. Oled inimene, kelle silmavaade ehk inimhinge peegel on potentsiaalse tööandja jaoks oluline. Kui su GoWorkaBiti-konto on ilma profiilipildita, võid konkurentsisis alla jääda, sest enamik teisi kasutajaid on oma kontole korraliku foto lisanud.

Milline on korralik foto?

Alustame sellest, milline ei ole. Suvisel prallel tehtud foto, millel sa longerot rüüpad ning Sassi kallistad, on sinu jaoks kindlasti emotsionaalse väärtusega. Tööandja Sassi paraku ei tunne ning igasugune alkohol tekitab temas ettevaatust. Kasuta profiilipildina kindlasti **oma pilti**, mitte kassi või Liis Lemsalu oma (Facebookis tehakse mõlemat). Sa võid tööandja pettumust ette kujutada, kui ta ootab tööle Liisi (või kassi), välja ilmud aga sina!

Head pilti on tegelikult lihtne teha. Järgi kasvõi Politsei- ja Piirivalveameti soovitusi passipildi tegemiseks. Ära karda pildil „liiga vana“ välja näha. Mida vanem oled, seda parem, mäletad?

Ajastus

„80% edust on kohale ilmumine,“ ütleb filmirežissöör Woody Allen. Täpselt nii ongi: et millestki osa saada, tuleb õigel ajal olla selles kohas, kus too miski toimub.

Heade ning ihaldusväärsete asjadega on veidi keerulisem: neid „kohale ilmutajaid“ on rohkem kui üks. Sestap kehtib tööampsule edukalt kandideerimisel kuldne reegel: kes ees, see mees!

Kui leiad GoWorkaBiti süsteemist töö, **mis algab kohe (ehk täna või homme)**, ning seal on mingil põhjusel vähe kandidaate (see on meie portaalis näha), siis oled oma võimaluse leidnud! Ära mökuta ja kandideeri kohe!

Kui kandidaate peakski rohkem olema, võivad su konkurendid vahepeal uue otsa leida ning oma tööle mineku sinu ihaldatavale ampsule tühistada. Teinekord – eriti praegusel ajal – jäävad inimeses ka haigeks või saavad teate lähikontaktseks olemise kohta. Ka paljud „viimase hetke“ tööampsud tekivad justnimelt samadel põhjustel.

Niisiis: **kus kiiret tööd näed, seal kohe kandideeri!** Isegi kui pakutav ots ei peaks su ideaaltöö olema, tuleb sul esimene tööamps nui neljaks ära teha. Nii muutuvad su edasised tööle kandideerimised juba palju lihtsamaks.

„Ei” pole maailma lõpp

Hirm tõrjutuse ees on peamisi põhjuseid, miks paljud inimesed elus ebaõnnestuvad. Kellelegi ei meeldi korvi saada ning iga „ei” on psühholoogiliselt raske. Isegi Märt Avandi suunurgad kisuivad kõveraks, kui ta mõnest rollist ilma jääb. Jah: isegi Märt Avandi jääb aeg-ajalt rollidest ilma.

Kui saad kandideerides eitava vastuse, **võta rahulikult**. Mõttele „ei”-st kui teeaugust Tallinna–Tartu maanteel: sa ei hakka ju iga augu pärast töönama ega keera otsa ringi, kui mõni rataste alla jääb. „Ei” on lihtsalt üks eestikeelne sõna, ei midagi enam.

Tööle pääsemine on pahatihti õnnemäng. **Sa võisid tegelikult superkandidaat olla**, kuid selliseid inimesi võis veel paar-kolm tükki kandideerida. Tööampse jagus aga paraku vaid ühele.

Ära heida meelt! Kandideeri aga **järgmisele** tööle ja õnn on peagi ka sinu õuel. Kõigi nende aastate jooksul, mil me GoWorkaBiti vedanud oleme, pole *mitte kunagi* juhtunud, et hea ja tubli inimene tööd ei leidnudki.

Multiamps

Mõnikord tuleb elus ette olukordi, kus sa ei viitsigi päris igale tööampsule kandideerida. Sellisel juhul tasub mõelda multiampsu peale. Ehk siis kandideerida tiimi, mis teeb regulaarselt multiampse.

Mis imeasi see multiamps on?

Paljud meie klientidest ettevõtted kasutavad tiime, mille liikmed on valmis paaripäevase etteteatamisega tööle tulema. Just taoline tiim ongi multiamps. GoWorkaBiti multiampsu on kasutanud näiteks riidepoed klienditeenindajate, laod laobiliste ning tootmisettevõtted tööliste leidmisel. Multiamps on ideaalne lahendus ettevõttele selliste töökohtade täitmiseks, mida saab vahetustega teha.

Aeg-ajalt otsivad ettevõtted oma multiampsu-tiimidesse uusi liikmeid. Kui sa sinna pääsed, **saad end ise töögraafikusse kirja panna** ja oledki kohe töö saanud, täiendavalt kandideerima või **ettevõttelt vastust ootama ei pea**.

Multiamps on põhimõtteliselt nagu tööamps, mille puhul pole vaja karta, et äkki keegi töö sinu eest ära napsab. Tuleb end aegsasti kirja panna ja tööle minna – nii lihtne ongi. Tõsi: multiampsu tiimi liikmeks saamine on nagu arvutimängus järgmisele tasemele tõusmine, päris igapähe ei pruugi see kohe õnnestuda. Aga sa polegi ju päris igäüks!

Sõpra tunned hädas

Aga mis siis, kui kohe üldse ei näkka? Kandideerid ja kandideerid, aga ei midagi?

Kui väga hätta jääd, **kirjuta meie kasutajatoele** – klikka rohelisel jutumullil lehe paremal all servas. GoWorkaBiti spetsialistid vaatavad su profiili üle ja oskavad selle põhjal soovitada, mida valituks osutumiseks teha. Meil on kindlasti mõtteid, milline tööamps võiks sulle sobida ning **kuhu ja kuidas paremini kandideerida**.

Veel kord: siiani pole *mitte kunagi* juhtunud, et hea ja tubli inimene GoWorkaBiti kaudu tööd ei leia.

Niisiis – Edukaks töö saamiseks tuleb võtta arvesse neid 10 punkti:

- 1 Kõige raskem on algus
- 2 Sirvi iga päev uusi pakkumisi
- 3 Jälgi „tõenäosust tööle saada“
- 4 Sa pole ainus, kes tööampsule kandideerib
- 5 Ära karda oma vanust!
- 6 Lisa endast korralik foto
- 7 Ajastus
- 8 „Ei“ pole maailma lõpp
- 9 Multiamps
- 10 Sõpra tunned hädas

Ja ongi kõik! Pane need kümme nippi enda kasuks tööle ja tööampsule kandideerimine muutub kohe sujuvamaks. Sinust saab ihaldusväärne kandidaat meie ettevõtjatest sõprade jaoks ning on vaid aja küsimus, millal esimesele tööampsule lähed.

Luba endale meelde tuletada, kes on kunagi kalal käinud, see teab hästi: kui esimene ahven näkkab, näkkab ka teine ja kolmas, lihtsalt seda esimest tuleb teinekord tundide kaupa oodata. Meie kümme nippi muudavad need tunnid palju lühemaks.

Edukat kandideerimist!